

SSC Weekly Focus

ข้อพิพาทพรมแดนไทย - กัมพูชา : กรณีปราสาทพระวิหาร

ภาพอนาคตอันใกล้ที่จะเกิดขึ้นกับกรณีพิพาทบนอธิปไตยเหนือพื้นที่รอบปราสาทพระวิหาร ๔.๖ ตร.กม. จากกระบวนการพิจารณาคดีครั้งสุดท้ายของศาลโลกในช่วงกลางเดือน เม.ย. ๕๖ ซึ่งคาดว่าจะได้ข้อสรุปในช่วงปลายปีนี้ เป็นหน้าที่ของชาวไทยทุกคนที่ควรทำความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่ต้องเผชิญหน้า อีกทั้งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังคำพิพากษา เพื่อแสวงประโยชน์สูงสุดบนสถานการณ์ที่มีเงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นโดยใช้ผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้งสำคัญ

ข้อพิพาท ไทย-กัมพูชา คู่คำพิพากษาศาลโลก

หลังจากการสูญเสียปราสาทเขาพระวิหารเมื่อปี ๒๕๐๕ จาก การพิจารณาของศาลโลกด้วยแผนที่ตามมาตราส่วน ๑ : ๒๐๐,๐๐๐ ของคณะกรรมการปักปันเขตแดนฝรั่งเศส-สยาม ซึ่งต่อมากัมพูชาได้ ยื่นฟ้องต่อศาลโลก เพื่อพิจารณาพื้นที่ทับซ้อน ๔.๖ ตร.กม. รอบปราสาทพระวิหาร และหากศาลตีความตามแผนที่เดิมอาจล้ำเข้ามา ในพื้นที่ทับซ้อน ๔.๖ ตร.กม.

ตามกำหนดเวลาแล้วคดีพิพาทระหว่างไทยกับกัมพูชา บนพื้นที่รอบปราสาทพระวิหารจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีของ ศาลโลกในขั้นตอนการฟังการแถลงคดีด้วยวาจาครั้งสุดท้ายทั้งจาก ฝ่ายไทยและกัมพูชาในช่วง ๑๕-๑๙ เม.ย.๕๖ ทำให้ประเมินได้ว่า น่าจะมีข้อสรุปจากการตัดสินคดีในช่วงปลายปีนี้ ดังนั้น ประเด็น ดังกล่าวจึงถูกหยิบยกเข้าหารือในการประชุมด่วนของผู้นำจาก หน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ ๒ ม.ค.๕๖ และมีข้อสรุปว่า จะมีการตั้งคณะทำงานติดตามความก้าวหน้าในงานด้านความมั่นคงใน ประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะชายแดนด้านเขาพระวิหาร ซึ่งจะมีการตั้ง โฆษกขึ้นมาทำหน้าที่ชี้แจงในมิติความมั่นคงโดยเฉพาะ

ภาพอนาคตและแนวทางการตั้งรับคำตัดสินของศาลโลก

อนาคตอธิปไตยหรือบูรณภาพแห่งดินแดนบนพื้นที่ทับซ้อน ๔.๖ ตร.กม. ที่ชาวไทยตั้งตารอคอย อันหมายถึงผลประโยชน์ของชาติ ที่หากคำพิพากษาสุดท้ายทำให้ไทยเสียสิทธิ์ครอบครองดินแดนล้ำเข้ามา ในพื้นที่ ๔.๖ ตร.กม. รอบปราสาทพระวิหาร อาจส่งผลกระทบต่อ บรรทัดฐานสำหรับเส้นเขตแดนอื่นของไทยที่ยังไม่ชัดเจนอยู่ ดังนั้น สิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยจะสามารถดำเนินการได้ทั้งก่อน และหลังขั้นตอนการฟังการแถลงคดีในช่วงเดือน เม.ย. นี้ เพื่อเป็น แนวทางในการตั้งรับกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะมีแนวโน้มความ เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น โดยแบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๑. **ขั้นเตรียมการก่อนตัดสิน** ควรรวบรวมข้อมูลและแนวทางที่ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อไทยเพื่อแสดงต่อศาลโลก อาทิ หลักฐานทาง พฤติการณ์ที่กัมพูชาได้ปฏิบัติการมา อันสื่อให้เห็นว่าเป็น การยอมรับคำพิพากษาของศาลโลกตั้งแต่เมื่อปี ๒๕๐๕ มีเนื้อความว่า ปราสาทพระวิหารให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกัมพูชา ส่วนพื้นที่ ๔.๖ ตร.กม. ให้เป็นพื้นที่ทับซ้อนระหว่างไทย - กัมพูชา ซึ่งเป็นเช่นนี้ เรื่อยมาเป็นระยะเวลากว่า ๕๐ ปีแล้ว โดยไม่มีเหตุผลใดที่ศาลโลก ต้องตีความเพิ่มเติมอีก ประกอบกับรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวไว้ว่า ไทยควรเตรียม ความพร้อมในการต่อสู้คดีปราสาทพระวิหาร ๓ ส่วน คือ

๑.๑ **การปฏิบัติตามคำสั่งเรื่องมาตรการชั่วคราวของศาล โลก** โดยมีตัวแทนคณะทำงานร่วมไทย-กัมพูชา หรือศาลโลก (Cambodia - Thai Joint Working Group : JWG) ร่วมแก้ปัญหา "เขาพระวิหาร" ซึ่งมีการหารือครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๗ - ๑๙ ธ.ค.๕๕ ที่ผ่านมา สรุปได้ว่า ให้สองฝ่ายพิสูจน์ทราบจุดเอ-บี-ซี-ดี ของพื้นที่ "เขตปลอดภัยชั่วคราว" และร่วมกัน "กำหนดเขต-พื้นที่" เตรียมแผนการเก็บกู้ทุ่นระเบิดเพื่อความปลอดภัยภายในเดือน เม.ย.๕๖ โดยจะเริ่มเก็บกู้ทุ่นระเบิดในไตรมาสแรกของปี ๕๖

ที่มา : <http://www.talkystory.com/?p=47661>

๑.๒ การยื่นขอให้ศาลโลกตีความคำพิพากษา ขณะนี้ ได้หารือทีมที่ปรึกษากฎหมายต่างประเทศและกลั่นกรองทำที่ เบื้องต้นที่ได้จากการหารือ เพื่อเสนอเป็นทำที่ให้ที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเห็นชอบก่อนที่จะไปชี้แจงต่อศาล และในเดือน ก.พ. จะมีการประชุมระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับทีมทนาย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะกำกับดูแลเรื่อง กฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายต่างๆ ไปร่วมพูดคุยกับ ทีมทนายเพื่อรับฟังแนวทางชี้แจงในศาลครั้งสุดท้าย

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศจะเร่งเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชนคนไทยอย่างต่อเนื่อง อาทิ การทำสารคดีและรายการต่างๆ การร่วมหารือกับรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยว่าจะให้ผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศไปร่วมอธิบายประเด็นปราสาทพระวิหาร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับทราบเพื่อนำไปถ่ายทอดต่อ พร้อมกับ ทำเอกสารสรุปเพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชน

๒. ชั้นหลังตัดสิน หากพิจารณาผลลัพธ์สุดท้าย ซึ่งคาดการณ์ว่า จะเกิดขึ้น สามารถแบ่งเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ : ศาลโลกยืนยันคำตัดสินเดิมเมื่อครั้ง ปี ๒๕๐๕ ทำให้พื้นที่ ๔.๖ ตร.กม. รอบปราสาทพระวิหารเป็นพื้นที่ ทับซ้อนตามคำตัดสินเดิม ดังนั้น การบริหารจัดการบริเวณแนวเขต ชายแดนก็จะใช้แผนป้องกันประเทศดังที่เคยปฏิบัติมาเช่นเดิม

แนวทางที่ ๒ : ศาลโลกพิพากษาตัดสินโดยใช้แผนที่ ของคณะกรรมการปักปันเขตแดน ฝรั่งเศส-สยาม ทำให้ไทยเสีย สิทธิครอบครองดินแดนล้ำเข้ามาในพื้นที่ ๔.๖ ตร.กม. รอบปราสาท พระวิหาร ซึ่งอาจมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยในการรับอำนาจ ศาลโลกออกมาเรียกร้อง หรือแสดงจุดยืนรักษาอธิปไตยบนพื้นที่ รอบปราสาทพระวิหาร ดังนั้น ทางกระทรวงการต่างประเทศควร ชี้แจงข้อเท็จจริงให้สังคมไทยรับรู้ ว่า หากไทยไม่ยอมรับ ผล การตัดสินอาจถูกมาตรการคว่ำบาตร (Sanction) จากองค์การ สหประชาชาติ และอาจเจอปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย เพราะสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและประชาชน อีกทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้การตัดสินตาม แนวทางนี้ไม่เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินในพื้นที่ทับซ้อนอื่นๆ อีก

แนวทางที่ ๓ : ศาลโลกไม่พิพากษาตัดสินชี้ขาดใดๆ แต่จะยกให้เป็นอำนาจหน้าที่ของประชาคมอาเซียนในการจัดการ ข้อพิพาท ซึ่งหลังจากนั้นก็ต้องมาพิจารณาต่อถึงอำนาจการถ่วงดุล ระหว่างไทย - กัมพูชา โดยอำนาจกำลังรบของไทยที่มีเหนือกว่า แต่ด้วยกัมพูชามีสถานภาพทางการเมืองที่เข้มแข็งกว่า ความเป็น ชาตินิยม ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาด ซึ่งต่างจากไทยที่มีข้อจำกัดในการใช้ อำนาจที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์หรือความมั่นคงของชาติ เว้นแต่กระทำเพื่อป้องกันอธิปไตยเท่านั้น

ที่มา : http://din-kwan.blogspot.com/2011/07/blog-post_20.html

จากทั้ง ๓ แนวทางที่กล่าวมา ไม่ว่าผลลัพธ์ของ กรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่รอบปราสาทพระวิหาร ๔.๖ ตร.กม. จะตกอยู่ ในมือของใคร อาจไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่สุดหากหน่วยงานของไทย ได้พยายามอย่างเต็มความสามารถในการรักษาอธิปไตยของ ประเทศแล้ว เนื่องจากรูปแบบความมั่นคงและการรักษา ผลประโยชน์ของชาติได้เปลี่ยนแปลงไปจากความมั่นคงตามแบบ (Traditional Security) ที่ยึดขอบเขตดินแดนเป็นหลัก เป็นความ มั่นคงไม่ตามแบบ (Non - Traditional Security) ซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่ เฉพาะการมีอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนใดดินแดนหนึ่งเท่านั้น แต่ สิ่งสำคัญที่สุดอาจจะขึ้นอยู่กับไทยจะสามารถบริหารจัดการเพื่อ แสวงประโยชน์ได้อย่างไร อาทิ การเพิ่มศักยภาพและช่องทางการ ทหารายได้จากการค้า การลงทุนบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา การ บริหารจัดการร่วมระหว่างไทยกับกัมพูชา การพัฒนาระบบขนส่ง (logistic System) เพื่อรองรับการเจริญเติบโตที่จะเกิดขึ้นใน อนาคต และควรเตรียมความพร้อมในการวางยุทธศาสตร์ และ กลไกต่างๆ เพื่อรักษาและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรบริเวณ ชายแดนให้ได้มากที่สุด และที่สำคัญ คือ การดำเนินการต่างๆ ต้อง อาศัยความรวดเร็ว เพราะพื้นที่นี้เป็นเสมือน “ขึ้นปลามัน” ที่นานา ประเทศต่างต้องการเข้ามาแสวงประโยชน์ ดังนั้น หาก “ตาวิน” กับ “ตานา” ยังคงมุ่งให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องเขตแดนแต่เพียง อย่างเดียว ผลประโยชน์ที่ทั้งสองประเทศควรจะได้รับอย่างเต็มเม็ด เต็มหน่วยก็อาจตกอยู่ในมือของ “ตาวอยู่” ก็เป็นไปได้ ...